
VENÄJÄN ENERGIASTRATEGIA 2030 – VALO NOUSEE KAUKOIDÄSTÄ

Venäjän hallituksen marraskuussa 2009 hyväksymä vuoteen 2030 ulottuva energiastategia määrittää maan energiasektorin tavoitteet ja prioriteetit. Energiastategia vastaa kansallisen talouskehityksen ja energiaturvallisuuden vaatimukseen. Energialähteistä tärkeimmät ovat edelleen öljy ja kaasu, joiden tuotannon ja viennin painopiste siirtyy kohti itää. Vientituloja aiotaan investoida myös vaihtoehtoisten energiamuotojen kehittämiseen.

Strategian toisen vaiheen tärkeimpiä tavoitteita ovat energian säästäminen ja energiatehokkuuden parantaminen. Säästöt puolestaan parantavat Venäjän teollisuuden kilpailukykyä ja lisäävät vientituloja. Strategian toteutus vaatii yli kahden biljoonan dollarin investoinnit, joista 90 % on korvamerkitty nykyisen tuotannon kehittämiseen ja modernisointiin. Kehitys- ja modernisointityössä käytettävien laitteistojen kotimaisuusasteen tulee olla vähintään 50 %.

VENÄJÄN ENERGIASTRATEGIA 2030 – VALO NOUSEE KAUKOIDÄSTÄ

1. Johdanto.....	2
2. Pää tavoitteet.....	2
3. Osa vanhaa, osa uutta.....	2
4. Putinin teesit	3
5. Strategian kolme vaihetta	3
6. Perinteinen energiantuotanto	4
7. Itäinen kaasuohjelma	7
8. Energian vienti	8
9. Kustannukset ja rahoitus.....	10
10. Energiaturvallisuuden metsästys	12
11. Polttoaine- ja energiasektorin merkitys.....	13
12. Strategian ongelmakohdat.....	13

1. Johdanto

Venäjän hallitus hyväksyi 13.11.2009 vuoteen 2030 asti ulottuvan uuden energiastrategian. Samalla edellinen, vuonna 2003 hyväksytty ja vuoteen 2020 ulottunut suunnitelma mitätöitiin.

Venäjän energiastrategia on dokumentti, joka määrittää maan energiasektorin tulevaisuuden tavoitteet ja prioriteetit. Strategiassa huomioidaan mm. kansallinen energiapolitiikka, energiaturvallisuus ja maan taloustilanne. Energiastrategian edistymistä seurataan tarkasti: energia-, talous-, luonnonvara- ja ympäristöministeriöt laativat omat raporttinsa pääministerille vuosittain.

Öljy- ja kaasuteollisuuden investoijat odottavat strategialta vastausta kahteen kysymykseen: kuinka realistisia Venäjän hallituksen odotukset ovat ja onko uudella strategialla käytännön vaikutusta energiasektorin investointitilanteeseen.

Strategian hyväksyminen on herättänyt ristiriitaisia tunteita. Venäjän hallitus on aikaansaannokseensa tyytyväinen, mutta epäilijöiden mielestä uuden strategian hyväksyminen oli vain keino siirtää edellisen version tavoitteita kymmenellä vuodella eteenpäin. Eräiden mielipiteiden mukaan uusi strategia laadittiin, jotta nykyisen hallinnon ei tarvitsisi kantaa vastuuta vanhan strategian epäonnistumisista.

Öljyn ja kaasun lisäksi uusi energiastrategia pureutuu muidenkin energialähteiden hyödyntämiseen sekä energiaa säästävien teknologioiden kehittämiseen. Öljy ja kaasu ovat kuitenkin pääosassa.

Uuden energiastrategian painopisteitä ovat mm. venäläisten yhtiöiden vastuulla olevien öljy- ja kaasuesiintymien kehittäminen Itä-Siperiassa, Venäjän Kaukoidässä sekä arktisilla alueilla. Strategiassa suunnitellaan myös uuden energiainfrastruktuurin rakentamista eri-

tyisesti Aasian ja Tyynenmeren alueen markkinoita varten.

2. Pää tavoitteet

Uusi, vuoteen 2030 asti ulottuva energiastrategia kulkee käsi kädessä Venäjän talouskehityssuunnitelmien kanssa. Yksi strategian tärkeimmistä tavoitteista on siirtyminen vähitellen resurssi- ja vientiorientoituneesta energiantuotannosta kohti talouskasvua tukevaa mallia. Tuotannon rakenteeseen ja tuotantomääriin on myös tulossa muutoksia.

Strategian mukaan kilpailukykyisten olosuhteiden luominen Venäjän sisäiseen polttoaine- ja energiakompleksiin on elintärkeää. Venäjän kilpailukykyä kansainvälisillä energiemarkkinoilla pyritään lisäämään mm. tieteellisen ja teknologisen johtamisen avulla. Strategian perusteella Venäjä haluaa entistä enemmän integroitua globaaliin energiajärjestelmään.

3. Osa vanhaa, osa uutta

Uuden energiastrategian lähtökohta on erilainen kuin edeltäjänsä. Vuoteen 2020 ulottuva strategia ilmestyi vuonna 2003 hyvin toisenlaisessa poliittisessa ja taloudellisessa tilanteessa. Osa vanhan strategian tavoitteista on täytetty ja osa siirretty hiljaisesti syrjään ja jätetty toteuttamatta, koska sekä Venäjän että koko maailman taloustilanne on muuttunut huomattavasti edellisen strategian ilmestymisen jälkeen.

Vuoteen 2030 ulottuva uusi strategia toimii Venäjän energiasektorin kehittämisen suunnannäyttäjänä. Energiaministeri Sergei Shmatkon mukaan uuden strategian pääkohtia ovat numeroiden sijaan kiintopisteet ja suuntaviivat, jotka ohjaavat alan pitkäaikaista kehitystä. Strategia on ministerin mukaan luonteeltaan lähinnä poliittinen tavoiteohjelma.

Edellinen energiastrategia paljasti, että öljyn hinnan huomattava nousu kansainvälisillä